

B

PROBLÉMOVÁ OBLAST 2
INFRASTRUKTURA PRO VODNÍ TURISTIKU

B.1 DEFINICE PROBLÉMU K ŘEŠENÍ

Druhou problémovou oblastí definovanou k řešení v návrhové části územní studie je problematika infrastruktury pro vodní turistiku jako takové, se zaměřením na infrastrukturu pro vodáctví a to bez ohledu na riziko záplav, kterým se detailně zabývá následující problémová oblast 3.

Předmětem řešení problémové oblasti 2 jsou například deficity v přístupnosti infrastruktury pro vodní turistiku pro automobily, v přístupnost a dostupnost atraktivit cestovního ruchu ve vazbě na vodní tok pro pěší, cykloturisty, ale také pro vodáky ve směru od vody a další. Součástí problémové oblasti je také prověření rozvojových potenciálů tábořišť, kempů a autokempů a prověření možností na zlepšení splavnosti toku.

B.1.1 Přístupnost infrastruktury pro vodní turistiku

Prvním z definovaných problémů infrastruktury pro vodní turistiku je její přístupnost a to jednak např. s ohledem na celkově špatnou dopravní obslužnost širšího území ve vazbě na řešený úsek řeky Berounky a dále přístupnost některých stávajících ubytovacích zařízení lokalizovaných přímo ve vazbě na vodní tok, především tábořišť, kempů a autokempů, pro osobní automobily.

Dopravní dostupnost a obslužnost území

Zatímco v části řešeného území ve vazbě na řeku Otavu je obslužnost a dopravní dostupnost infrastruktury pro vodní turistiku, především s ohledem na vedení silnice resp. železniční trati mezi Sušicí a Horažďovicemi přímo podél řeky Otavy, optimální, dopravní dostupnost a obslužnost území ve vazbě na řeku Berounku vykazuje závažné deficity.

Dopravní dostupnost z center osídlení i vlastní dopravní obslužnost v rámci samotného řešeného území jsou v okolí Berounky negativně determinovány konfigurací terénu a charakterem krajiny. Centra osídlení, jednotlivé obce, se většinou nacházejí mimo území vlastního toku, na náhorní plošině nad údolím řeky a to mnohdy i několik kilometrů od řeky. Přístupnost řeky a na ní navázané infrastruktury pro vodní turistiku je tak výrazně omezena.

Dopravní dostupnost a obslužnost území zhoršuje také fakt, že v rámci řešeného území ani v jeho širším okolí není, s výjimkou úseku trati Plzeň – Chrást u Plzně, vedena žádná železniční trať. Vzhledem k problematické síti silnic je pak komplikovaná také obslužnost hromadnou autobusovou dopravou.

Přístupnost tábořišť a kempů pro automobily

Řada tábořišť a kempů situovaných ve vazbě na vodní tok je v rámci řešeného území obtížně přístupná pro automobily. Příčinou jsou přístupové komunikace, často jen účelové komunikace, lesní či polní cesty navazující na místní komunikace nebo silniční síť, jejichž parametry (konstrukce vozovky, šířka, sklon, apod.) zcela neodpovídají normovým parametrům pro obsluhu příslušného ubytovacího zařízení. Sjízdnost přístupových komunikací ke kempům či tábořištím je tak v mnoha případech výrazně problematická a to i za sucha a za dobré viditelnosti.

Zhoršenou přístupností z komunikací se tak využitelnost těchto zařízení omezuje téměř výhradně na úzkou skupinu vodáků, kteří se do zařízení dostávají přímo z vody resp. na pěší a cykloturisty. Klíčové je také dopravní značení přístupových komunikací.

Tyto kempy či tábořiště mají zhoršenou přístupnost pro automobily:

Otava

- Letní tábor a veřejné tábořiště Pavlova louka
- Kemp Sušice
- Kemp Žichovice

- Vodácké tábořiště „Rosenauerův mlýn“

Berounka

- Kemp Nadryby U jezu
- Vodácká jídelna a tábořiště "U Mloka"
- Tábořiště u Potůčků

Obr. B1, B2: Berounka, Kemp Nadryby U jezu, přístupová komunikace (foto: Veronika Šindlerová, 2010)

B.1.2 Přístupnost atraktivit cestovního ruchu pro vodáky

V rámci řešeného území se ve vazbě na příslušné úseky vodních toků Otavy i Berounky nachází velké množství turistických atraktivit jak kulturně-historických, tak přírodních, jejichž přístupnost pro vodáky od vodního toku je však často výrazně omezena.

Problém přístupnosti atraktivit pro vodáky se týká nejen atraktivit lokalizovaných přímo ve vazbě na vodní tok a tedy viditelných z lodi, ale také atraktivit, které jsou od řeky vzdáleny stovky metrů i několik kilometrů. Návštěvnost takových atraktivit je pak omezena pouze na pěší turisty či cykloturisty a je tak snížena o nezanedbatelnou, relativně početnou, skupinu návštěvníků z řad vodáků.

Důvodem zhoršené přístupnosti atraktivit pro vodáky jsou tak zpravidla:

- nedostatečná nebo zcela chybějící vhodná místa pro přistání a ukotvení lodí v blízkosti atraktivit
- nevyhovující či neexistující komunikace pro pěší od vody k příslušné atraktivitě
- chybějící turistické značení atraktivit na břehu řeky.

V rámci terénních průzkumů byly identifikovány tyto atraktivity, jejichž přístupnost je pro vodáky z vodního toku výrazně omezena:

Atraktivity viditelné z řeky

- zřícenina hradu Věžka
- zřícenina hradu Libštejn
- zřícenina hradu Krašov
- Chlumská stráž a vyhlídka
- kostel Sv. Petra a Pavla v Chlumu

Atraktivita ve větší vzdálenosti od řeky

- zámek Kaceřov
- vesnická památková zóna Hlince
- vesnická památková zóna Nynice.

B.1.3 Rozvoj infrastruktury pro vodní turistiku

Na základě vyhodnocení podkladů a dat a analýzy území a na základě terénního průzkumů byly identifikovány lokality pro možný rozvoj infrastruktury pro vodní turistiku a to jak na umístění nových zařízení tak na rozšíření stávajících zařízení.

Definovány byly následující deficity resp. potenciály pro rozvoj infrastruktury pro vodní turistiku:

Potencionální nové kempy / tábořiště / autokempy

OTAVA

Stávající kapacita ubytovacích zařízení ve vazbě na řešený úsek řeky Otavy byla s ohledem na relativně hustou síť tábořišť, kempů či autokempů rovnoměrně rozmístěných při řece v optimálních vzdálenostech, vyhodnocena jako dostačující, pokrývající stávající i budoucí potřeby vodních turistů. I přesto však územní studie identifikovala dle záměrů na provedení změn v území vymezených v územních plánech obcí jednu lokalitu pro možné umístění nového tábořiště / kempu / autokempu při řece Otavě:

- Klášterský Mlýn (levý břeh).

BEROUNKA

Stávající kapacita ubytovacích zařízení ve vazbě na řešený úsek řeky Berounky byla rovněž vyhodnocena jako v podstatě dostačující současným i budoucím potřebám. V rámci řešeného úseku toku řeky Berounky byly identifikovány tři relativně dlouhé úseky vodního toku, kde se nenachází žádné oficiální tábořiště či kemp a kde bylo v rámci terénních průzkumů identifikováno několik „příležitostných tábořišť“, které dokládají zájem turistů o využití těchto lokalit k táboření:

- Nadryby – Planá
- Planá – Liblín
- Liblín – (Rakousky) – Třímány / Hlince.

Na základě terénních průzkumů, analýzy záměrů na provedení změn v území vymezených v územních plánech obcí⁹ a na základě záměrů na zřízení nových tábořišť/kempů uvedených ve Studii krajinného rázu Přírodního parku Horní Berounka¹⁰ identifikovala územní studie několik lokalit pro možné umístění nového tábořiště / kempu / autokempu při řece Berounce:

- Telín (pravý břeh)
- Darová, u přívozu (pravý břeh)
- Čivice, u jezu naproti Žikovskému mlýnu (levý břeh)
- Žikovský mlýn, Olešná, u jezu (pravý břeh)

⁹ Studie ochrany krajinného rázu Přírodního parku Horní Berounka. Doc.Ing.arch. Ivan Vorel, CSc., 2004

¹⁰ Zámery byly převzaty také zUrbanistických studií obcí, které pozbyly platnosti nabitím účinnosti zákona č. 183/2006 Sb.

- Robčice, u jezu, naproti hradu Libštejn (levý břeh)
- Rakolusky (levý břeh)
- Třímány (pravý břeh)
- Krašov, naproti hradu Krašov (pravý břeh)
- Lejskův mlýn (levý břeh)
- Zvíkovec (rozšíření kempu U Varských) (levý břeh).

Rozšíření parkoviště

- Čeňkova Pila – nedostatečná kapacita parkoviště pro návštěvníky v turisticky intenzivně navštěvované lokalitě.

Potencionální nová nástupní místa na řeku

- Plzeň, u kostela Sv. Jiří při soutoku Berounky a Úslavy.

Stávající nástupní a výstupní místa na řece

- Kemp Sušice – příjezd k řece a manipulační plocha pro vykládání a nakládání lodí.

Stávající turistické trasy

- Červená turistická trasa v úseku Čeňkova Pila – Rejštejn vedena částečně po silnici II/169.

Dostupnost území hromadnou dopravou

- Nádraží (železniční zastávky) uzpůsobit pro nakládání lodí
- Berounka – zlepšení dostupnosti území hromadnou autobusovou dopravou.

B.1.4 Podmínky splavnosti řek pro vodáky

V rámci řešených úseků vodních toků Otavy i Berounky byly identifikovány následující deficity z hlediska splavnosti řek pro vodáky:

- nízká hladina vody v řekách v suchých obdobích (v případě Berounky často úplná nemožnost splouvání některých úseků pro příliš nízkou hladinu vody v řece)
- malý proud vodních toků („líné“ řeky)
- absence propustí pro vodáky na jezích (v podstatě všechny jezy je nutné přenášet).

Jakékoli zásahy do zařízení na vodních tocích, konkrétně pak do konstrukce jezů, znesnadňuje fakt, že všechny jezy na řešených úsecích řeky Otavy i Berounky jsou v soukromém vlastnictví. Příslušní správci povodí tak nejsou ochotni investovat vlastní finanční prostředky do soukromého zařízení.

Případné úpravy jezů (např. zvýšení nebo realizace propustí pro vodáky) je tak možné realizovat např. jako přidružené investice správce povodí v rámci celkové rekonstrukce jezu jeho vlastníkem. Realizace propustí pro vodáky je možné např. vhodně spojit s realizací rybích přechodů na jezích (v současné době má propust pro vodáky jen jez u Lejskova mlýna na řece Berounce).

B.2 NÁVRH INFRASTRUKTURY PRO VODNÍ TURISTIKU

Řešení problémové oblasti 2 je zaměřena na obecný návrh opatření k eliminaci definovaných problémů stávající infrastruktury pro vodní turistiku resp. na návrh nové infrastruktury, a to bez ohledu na střet s možným rizikem povodní, kterým se zabývá problémová oblast 3. vzhledem k zadání územní studie není řešen konkrétní územní dopad navrhovaných opatření v rámci řešeného území, ale jen obecný princip a přístup k řešení.

Komplexnost, vzájemná provázanost, dostupnost a kvalita infrastruktury pro vodní turistiku je jedním ze základních předpokladů atraktivnosti daného území pro cestovní ruch. V případě vodáctví, v současné době převládající formy vodní turistiky v rámci řešeného území, je nezbytné zajistit rovnoměrné pokrytí území kolem vodních toků příslušnými ubytovacími zařízeními, zajistit jejich dopravní dostupnost a také provázanost s atraktivitami cestovního ruchu. V neposlední řadě je nutné řešit samotnou splavnost vodního toku a navrhnout opatření k plynulosti a bezpečnosti splouvání.

Poznámka:

Celkové shrnutí a zhodnocení podmínek pro rozvoj stávajících i potencionálních lokalit tábořišť, kempů a autokempů v rámci řešeného území, navrhovaných opatření ke zlepšení přístupnosti stávajících zařízení pro automobily a ke zvýšení jejich kapacity a kvality vybavení, a to s ohledem na možné riziko povodní, je obsaženo v části C, kapitole C.3 a C.4 této návrhové části územní studie.

B.2.1 Přístupnost infrastruktury pro vodní turistiku

Dopravní dostupnost a obslužnost území

V rámci části řešeného území ve vazbě na řeku Berounku je nezbytné se z hlediska dopravní dostupnosti a obslužnosti území zaměřit především na tato opatření:

- rozšíření a zkvalitnění připojení území ve vazbě na řeku Berounku na síť silnic I., II. a III. třídy
- zkvalitnění obslužnosti území hromadnou autobusovou dopravou z hlavních center osídlení
- zavedení sezónních autobusových linek, např. cyklobusů či speciálních linek pro vodáky obsluhující nástupní a výstupní body na řece.

S ohledem na zadání neřeší tato územní studie konkrétní územní dopady navrhovaných opatření.

Přístupnost tábořišť a kempů pro automobily

Z hlediska přístupnosti tábořišť, kempů případně dalších zařízení pro vodní turistiku pro automobily je nezbytné zlepšit technické parametry některých, v současné době nevyhovujících, přístupových komunikací, především pak zajistit:

- zpevněný povrch komunikací
- normové šířkové parametry komunikací minimálně pro jednosměrný provoz s výhybnami
- dopravní značení přístupových komunikací z pozemních komunikací.

S ohledem na zadání neřeší tato územní studie konkrétní územní dopady navrhovaných opatření.

B.2.2 Přístupnost atraktivit cestovního ruchu pro vodáky

Pro dosažení optimální dostupnosti a přístupnosti atraktivit cestovního ruchu ve vazbě na vodní tok nebo v jeho blízkosti pro vodáky je nezbytné zajistit celý soubor opatření, od samotné informovanosti o lokalizaci příslušné atraktivit cestovního ruchu, až po její skutečnou fyzickou přístupnost:

1. Informovanost o přítomnosti atraktivit cestovního ruchu ve vazbě na vodní tok nebo v jeho blízkosti

Vodáci by měli být o přítomnosti atraktivit cestovního ruchu a její optimální dostupnosti informováni nejen z vodáckých map, vodáckých itinerářů či v turistických infocentrech, ale příslušné informace by měly být dostupné také na informačních tabulích v jednotlivých tábořištích, kempech a autokempech. Vodáci by měli být informováni, jaké atraktivit cestovního ruchu se v rámci jednotlivých splovaných úseků řeky nacházejí.

2. Turistické značení atraktivit cestovního ruchu pro vodáky na řece

3. Možnost přistání a ukotvení lodí na příslušné straně řeky ve výchozím bodě cesty k atraktivitě cestovního ruchu

Příslušný břeh řeky v místě výchozího bodu cesty k atraktivitě cestovního ruchu by měl být upraven pro možnost přistání lodí, jejich ukotvení a zabezpečení proti odcizení.

4. Řešení vlastní přístupové komunikace k atraktivitě cestovního ruchu od břehu řeky (včetně odpovídajícího turistického značení, naučné stezky apod.)

Mezi výchozím bodem cesty k atraktivitě cestovního ruchu (místo pro přistání a ukotvení lodí) a vlastní atraktivitou cestovního ruchu je nezbytné vybudovat schůdnou přístupovou komunikaci.

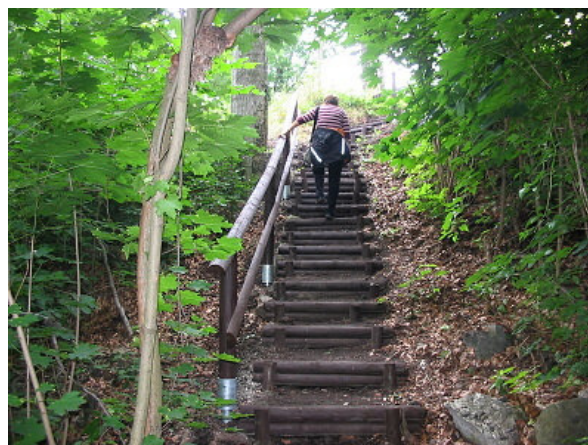

Obr. B3 (vlevo): Informační tabule pro vodáky v Tábořišti U Dolanského mostu (foto: Veronika Šindlerová, 2010)

Obr. B4 (vpravo): Turistická informační tabule (zdroj: www.plzenskykraj.kct.cz/nastezky, 12.11.2010)

Obr. B5, B6: Turistické značení zařízení pro vodní turistiku v Sasku-Anhaltsku, SRN (zdroj: blauesband.de, 12.11.2010)

Obr. B7, B8: Lesní cesty (zdroj: www.stezky.info, 12.11.2010)

S ohledem na zadání neřeší tato územní studie konkrétní územní dopady navrhovaných opatření.

B.2.3 Rozvoj infrastruktury pro vodní turistiku

Na základě závěrů analytické části územní studie, která identifikuje potencionální možnosti rozvoje infrastruktury pro vodní turistiku, a po posouzení stávající kapacity infrastruktury pro vodní turistku, především pak ubytovacích zařízení ve vazbě na řeku (tábořiště, kempy, autokempy) v rámci řešeného území, byl vyhodnocen okruh požadavků a potřeb na návrh nové infrastruktury nebo rozšíření infrastruktury stávající.

Návrh na rozšíření infrastruktury pro vodní turistiku vychází na tomto místě čistě z identifikovaných potřeb na zvýšení kapacity případně kvality infrastruktury pro vodní turistiku, avšak bez ohledu na případné střety se záplavovými územími a aktivní zónou záplavového území. Vyhodnocení veškerých možných střetů navrhovaných ubytovacích zařízení pro vodní turistiku ve vazbě na vodní toky (tábořiště, kempy, autokempy) je obsahem části C této návrhové části územní studie.

Navrhovaná nová infrastruktura pro vodní turistiku

Navrhované kempy / tábořiště / autokempy

OTAVA

Stávající kapacita ubytovacích zařízení ve vazbě na řešený úsek řeky Otavy byla s ohledem na relativně hustou síť tábořišť, kempů či autokempů rovnoměrně rozmístěných při řece v optimálních vzdálenostech, vyhodnocena jako dostačující, pokrývající stávající i budoucí potřeby vodních turistů. I přesto však územní studie navrhuje pro další prověření jednu lokalitu pro možné umístění nového tábořiště / kempu / autokempu:

- **Klásterský Mlýn** (levý břeh)

Lokalita se nachází v atraktivním přírodním prostředí na samé hranici Národního parku Šumava a v rámci CHKO Šumava, kde je trvale velmi vysoký zájem o ubytování všech kategorií. Lokalita by vhodně doplnila blízký existující Penzion a autocamping Klášterský Mlýn.

BEROUNKA

Stávající kapacita ubytovacích zařízení ve vazbě na řešený úsek řeky Berounky byla rovněž vyhodnocena jako v podstatě dostačující současným i budoucím potřebám, nicméně s ohledem na přetrvávající mimořádnou oblíbenost řeky Berounky pro vodáky, možný vzrůstající zájem o rekreaci u vodního toku a také s ohledem na v současné době některé relativně dlouhé úseky vodního toku bez vodáckého tábořiště či kempu (Nadryby – Planá, Planá – Liblín a Liblín - Rakolusky – Třímány), územní studie navrhuje pro další prověření následující lokality pro možné umístění nového tábořiště či kempu:

- **Telín** (pravý břeh)

Lokalita se nachází v blízkosti dvou stávajících kempů v Nadrybech (Kemp Nadryby U jezu a Kemp U přivozu), které oba mají relativně nízkou úroveň a jen velmi omezené vybavení, především pak Kemp U přivozu je vodáky využíván jen sporadicky.

- **Darová, u přivozu** (pravý břeh)

Lokalita se nachází uprostřed relativně dlouhého úseku (Nadryby – Planá) bez stávajícího tábořiště či kempu.

- **Čivice, u jezu naproti Žikovskému mlýnu** (levý břeh)

Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Planá - Liblín) bez stávajícího tábořiště či kempu.

- **Žikovský mlýn, Olešná, u jezu** (pravý břeh)

Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Planá - Liblín) bez stávajícího tábořiště či kempu.

- **Robčice, u jezu, naproti hradu Libštejn** (levý břeh)

Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Planá - Liblín) bez stávajícího tábořiště či kempu, v atraktivní poloze naproti zřícenině hradu Libštejn.

- **Rakolusky** (levý břeh)

Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Liblín - Rakolusky – Třímány / Hlince) s pouze jedním tábořištěm (Tábořiště na Rybárně).

- **Třímány** (pravý břeh)

Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Liblín - Rakolusky – Třímány / Hlince) s pouze jedním tábořištěm (Tábořiště na Rybárně).

- **Krašov, naproti hradu Krašov** (pravý břeh)
Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Liblín - Rakolusky – Třimany / Hlince) s pouze jedním tábořištěm (Tábořiště na Rybárně), v atraktivní poloze naproti zřícenině hradu Krašov.
- **Lejskuv mlýn** (levý břeh)
Lokalita se nachází v rámci relativně dlouhého úseku (Třimany/Hlince - Zvíkovec) bez stávajícího tábořiště či kempu.
- **Zvíkovec** (rozšíření kempu U Varských) (levý břeh).
Lokalita se nachází v jednom z nejvýznamnějších center vodní turistiky na řece Berounce, kde je tradičně koncentrována infrastruktura pro vodní turistiku.

V případě umísťování nových tábořišť nebo kempů do území ve vazbě na řešené úseky vodních toků Otavy či Berounky je nezbytné respektovat následující omezení:

- Omezení vyplývající z vodního režimu v území - ohrožení povodněmi
- Omezení vyplývající z ochrany přírody a krajiny - chráněná území, VKP, krajinný ráz.

Navrhovaná nová nástupní místa na řeku

Územní studie navrhuje toto nové nástupní místo na řeku:

- **Plzeň – při soutoku Berounky a Úslavy u Sv. Jiří**
Horní tok řeky Berounky v úseku Plzeň – Dolany je využíván vodáky velmi omezeně, prvním vhodným nástupním místem na řeku pro vodáky je totiž až lokalita u Dolanského mostu. Lokalita při soutoku Berounky a Úslavy u kostela Sv. Jiří je optimálně dostupná jak veřejnou hromadnou dopravou (železnice, autobus), tak automobilem po stávající asfaltové místní komunikaci přes plzeňské sídliště Doubravka.

Navrhované úpravy a rozšíření stávající infrastruktury pro vodní turistiku

Územní studie navrhuje tyto úpravy či rozšíření stávající infrastruktury pro vodní turistiku s cílem zvýšení její kapacity resp. zvýšení její kvality:

- **Čeňkova Pila – rozšíření veřejného parkoviště a zázemí pro turisty**
Obec Čeňkova Pila je jedním z významných výchozích bodů sítě turistických tras, přímo v místě či v jeho okolí je koncentrováno několik kulturně-historických (např. historická Čeňkova Pila) a přírodních atraktivit (např. soutok Vydry a Křemelné) cestovního ruchu, jedná se také o nástupní bod pro vodáky pro sjíždění řeky na raftech.
Kapacita stávajícího veřejného parkoviště pro turisty a návštěvníky dané lokality je dlouhodobě nedostačující, stejně jako kapacita a úroveň vybavení zázemí pro turisty (jen malý kiosek s občerstvením)
- **Sušice – úprava nástupního místa na řeku u Kempu Sušice pod železničním mostem**
Kemp Sušice je hlavním výchozím bodem pro vodáky při sjíždění řeky Otavy. Stávající nástupní místo na řeku pod železničním mostem je dlouhodobě nevyhovující, jedná se o omezenou manipulační plochu s přístupem po úzké nebezpečné účelové komunikaci. Zcela zde chybí místo pro zaparkování či odstavení vozidel při vykládání lodí.

Obr. B9 (vlevo): Čeňkova Pila, stávající veřejné parkoviště (foto: Veronika Šindlerová, 2010)

Obr. B10 (vpravo): Sušice – Kemp Sušice, stávající nástupní místo na řeku (foto: Veronika Šindlerová, 2010)

Návrh infrastruktury pro vodní turistiku uvedený v kapitole B.2 je znázorněn v grafické příloze, která je vložena za touto kapitolou:

Schéma č. N1.a – Návrh infrastruktury pro vodní turistiku – Otava

Schéma č. N1.b – Návrh infrastruktury pro vodní turistiku – Berounka

B.2.4 Návrh opatření pro zlepšení splavnosti řek pro vodáky

Pro zlepšení splavnosti řek pro vodáky navrhuje územní studie opatření ke zlepšení splavnosti jezů pro vodáky vybudováním propustí pro vodáky, které lze vhodně kombinovat s realizací rybích přechodů.